

[Grothe Philip.]

stor stigning i udgiftstallene fra finansloven 1971-72 til VKR-finansplanen af august 1971. Ser man i stedet på VKR-skønnet af 23. august 1971 sammenholdt med finanslovforslaget, er der mange lighedspunkter, men der er også fundamentale forskelle. Politisk set finder jeg, at det er den sidste sammenligning, der er den mest interessante, for det er jo her, virkningerne af regeringsskiftet kommer frem.

I korte træk ser billedet således ud: allerede ifølge VKR-regeringens skøn ville statsindtægterne i 1972-73 komme op på ca. 44 milliarder kr. Den socialdemokratiske regering regner med yderligere provenu fra de direkte skatter på 700 mill. kr. og lægger hertil ca. 1 milliard kr. som provenu fra importafgiften. Alt i alt ligger indtægterne ifølge forslaget ca. 1¾ milliard kr. højere end efter finansplanen. Udgifterne både uden for og inden for rammeområderne er stort set holdt på samme niveau som VKR-finansplanen. Økonomi- og budgetministeren siger også i sin fremsættelse, at de konkrete bevillingsforslag er der ikke ændret meget på. Men det er nu ikke ensbetydende med, at statsudgifterne stort set bliver de samme som efter VKR-finansplanen. Bevillingsreserverne har fået sig et ordentligt skub opad. Således er pris- og lønstigningsreserven øget med ¾ milliard kr., og den almindelige bevillingsreserve stiger fra 225 til 900 mill. kr.

Man kan beklage, at prisudviklingen bl. a. som følge af den ulykkelige importafgift nødvendiggør så store reserver til pris- og lønstigninger. Prognosen for prisudviklingen er dog nok desværre realistisk. Derimod vil vi fra vor side kraftigt advare regeringen mod letsindigheder i forbindelse med dispositioner over løn- og bevillingsreserven. Regeringen lægger op til overbalancering på statsbudgettets drifts-, anlægs- og udlånsbudget på 3,3 milliarder kr., altså til en økonomisk stramning via statsfinanserne, der tilsyneladende svarer nogenlunde til finansplanens. Men stramninger bliver efter alle er-

faringer mindre, hvis der samtidig sker en udvidelse af de samlede statsudgifter. Selv om øgede offentlige udgifter modsvares af øgede offentlige indtægter, virker en udvidelse af den offentlige sektor i sig selv ekspanderende på samfundsøkonomien. Også den store pris- og lønreserve vil kunne virke ekspanderende i det omfang, den anvendes til ansættelse af mere eller bedre kvalificeret personale.

Men hertil kommer på længere sigt noget, der er langt vigtigere. Hvis regeringen gennemfører en række udgiftkrævende love, der i realiteten finansieres af importafgiften, skal man ikke have særlige spådomsevner for at kunne forudse, at dette senere, når importafgiften afvikles, vil kræve nye skatter. Det kunne være interessant at vide, om SF til sin tid efter formodentlig at have støttet de udgiftsforslag, importafgiften giver regeringen anledning til, vil være med til at stemme for nye skatter, når importafgiften falder bort. Jeg håber, at SF's ordfører, hr. Poul Dam, vil komme ind på denne problematik.

Selve lovforslaget indeholder ikke noget om, hvad reserverne skal bruges til. Ministeren har i sin fremsættelse sagt, at handelsministeren snart vil fremsætte en række lovforslag til styrkelse af erhvervsudviklingen og beskæftigelsen, der vil medføre merudgifter i 1972-73 og følgende år, og desuden nævnes forskellige udgiftkrævende forslag, der allerede er fremsat eller vil blive fremsat af socialministeren, ligesom en del af reserven skal bruges til de boligpolitiske forslag. Jeg føler mig på ingen måde beroliget af ministerens bemærkning om, at hovedparten af disse merudgifter ikke indebærer forøget statslig eller overhovedet offentlig efterspørgsel efter varer, arbejdskraft og tjenester. Hvad enten det sker direkte eller indirekte, vil der blive en tendens til, at disse øgede statsudgifter kommer til at virke efterspørgselsstimulerende.

Størst sympati kunne man på forhånd have for de bebudede erhvervs- og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, særlig